

[Justitsministeren]

strielle teknologi, som erhvervslivet kan drage fordel af i den almindelige produktudvikling. Derfor er der i lovforslaget indsat bestemmelser om, at en vis begrænset del af selskabskapitalen i aktie- og anpartsselskaber kan være udenlandsk ejet, ligesom en begrænset andel af bestyrelsesmedlemmerne kan være udenlandsk statsborgere.

Som noget nyt i forhold til det tidligere lovforslag er der medtaget visse ændringer i våbenloven, der dels har til formål at ligestille visse skytteforeninger, dels at skabe udtrykkelig hjemmel til, at politiet kan foretage kontrol af våbensamlinger.

Jeg skal i øvrigt henvise til lovforslagets tekst og de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefale forslaget til Tingets velvillige behandling.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og dets bemærkninger, anbefaler jeg forslaget til det høje Tings velvillige behandling.

Justitsministeren (Engell):

Hermed tillader jeg mig for det høje Folketing at fremsætte:

Forslag til lov om ligsyn, obduktion og transplantation m.v.

(Lovforslag nr. L 149).

Lovforslagets hovedindhold er at foreslå ændringer vedrørende nogle meget væsentlige spørgsmål, nemlig om at indføre hjernedøds-kriteriet som et supplerende døds-kriterium og skærpe betingelserne i lovgivningen om samtykke for at kunne foretage lægevidenskabelig obduktion og transplantation.

Der har tidligere – i januar og oktober 1987 – været fremsat forslag vedrørende disse spørgsmål. Det er således nu nøjagtig tre år siden, at et lovforslag første gang blev fremsat for Folketinget.

Det er derfor min opfattelse, at tiden er inde til, at der i de kommende måneder i Folketinget sker en afklaring på disse vigtige områder. Ingen vil vel kunne hævde, at en nyordning hermed vil blive forceret igennem, og at der ikke har været den fornødne tid til en folkelig debat og oplysning og til, at holdningerne er blevet modnet.

I forhold til de tidligere lovforslag er der foretaget en yderligere stramning af betingelserne for at kunne foretage lægevidenskabelig obduktion, idet de pårørende efter forslaget ud-

trykkeligt skal spørges, om de giver samtykke til obduktion.

Ønsker afdødes nærmeste ikke at tage stilling til spørgsmålet, skal der oplyses om, at de inden for 6 timer kan modsætte sig obduktion.

De pårørende får herved mulighed for – på et tidspunkt, hvor de er følelsesmæssigt berørt af en nærstående persons død – at undlade at tage direkte stilling til spørgsmålet, hvis de ønsker dette.

Samlet er der på dette område således tale om en væsentlig styrkelse af de pårørendes retsstilling i forhold til i dag, hvor de nærmeste ikke skal underrettes om en påtænkt obduktion.

Med hensyn til samtykkereglerne ved transplantation er det i forhold til de to første lovforslag markeret, at det primært er afdødes indstilling, som er afgørende for, om der må foretages organudtagning.

Har afdøde skriftligt eller mundtligt givet tilladelse til transplantation, må indgrebet foretages. Har afdøde udtalt sig imod transplantation, må indgrebet ikke foretages. Enhver tilkendegivelse fra afdøde skal således respekteres.

Kun hvor der ikke foreligger nogen tilkendegivelse fra afdøde, er de pårørendes indstilling således af betydning, idet der i denne situation kræves udtrykkeligt samtykke fra afdødes nærmeste til transplantation.

Det er min opfattelse, at der med disse regler, der fuldt ud respekterer den enkeltes integritet og selvbestemmelsesret, er foretaget en rimelig og rigtig afvejning mellem de forskellige hensyn, der skal varetages på dette centrale område.

Man må i den forbindelse endvidere gøre sig klart, at der også fremover vil være mange mennesker, der ikke i levende live tilkendegive deres holdning til transplantation.

Det taler for at opretholde en retstilstand, hvorefter de pårørende kan give tilladelse til transplantation, hvis afdøde ikke har tilkendegivet sin holdning.

Jeg vil dog samtidig nævne, at der efter regeringens opfattelse bør iværksættes en information af befolkningen med henblik på, at flere og flere tager stilling til, hvorvidt de i givet fald ønsker at være organdonorer eller ej.

Endelig foreslås hjernedøds-kriteriet indført som et supplerende døds-kriterium til det gældende hjertedøds-kriterium.